

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

26.09.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Зеленська передала бібліотеці Гарварда книги, обгорілі від удару РФ по харківській друкарні. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Точицький обговорив з директором Карнегі-Холу важливість просування української культури. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[Вечірній Київ. – 2024. – 25 верес. Герої серед нас: у бібліотеці на Березняках вшанували загиблого на війні історика та урбаніста Романа Ткаченка. – Асадчева Т.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[NV. –2024. – 26 верес. Боти та комп'ютерні ігри. В Україні створили мінісеріал про протидію дезінформації. – Інф.](#)

Креативні індустрії

[The Village Україна. – 2024. – 25 верес. У Львові пройде масштабна дизайн-конференція. Будуть Замайстер, Вржещ і Федорів. – Морозов О.](#)

Мовні питання

[Укрінформ. – 2024. – 26 верес. У Будапешті мовний омбудсмен провів зустрічі на підтримку української мови. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Вистава «Марія Стюарт» театру Франка зібрала ще €1 мільйон для війська. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Вінницький муздрамтеатр відкриває сезон прем'єрою «Останній кат». – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[NV. –2024. – 25 верес. PinchukArtCentre оголосив номінантів на премію для молодих художників і вшанує пам'ять загиблої мисткині Вероніки Кожушко. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[The Village Україна. – 2024. – 26 верес. Чотири українські фільми увійшли до програми фестивалю документального кіно в Амстердамі. – Гриненко В.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 25 верес. «Медовий місяць» і «Мирні люди»:](#)

[оголосили список фільмів, які позмагаються за премію «Кіноколо». – Морозов О.; Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Премія «Кіноколо» оголосила цьогорічних номінантів. – Інф.; NV. –2024. – 25 верес. Всьоме. Оголошені номінанти Національної премії кінокритиків «Кіноколо». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Режисерка Анна Бурячкова екранізує «Тигролови» Івана Багряного. – Інф.; NV. –2024. – 25 верес. Про найтемніші часи ХХ століття. В Україні знімуть фільм за романом Івана Багряного «Тигролови». – Інф.](#)

[NV. –2024. – 25 верес. За участі загиблої парамедикині «Чеки». На YouTube вийшов веб-серіал про роботу «Госпітальєрів». – Інф.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 25 верес. Дивіться трейлер документального фільму «Одного літа в Україні» про іноземних добровольців ГУР. – Морозов О.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Хай живе українське документальне кіно, або Критика буває несправедливою. – Скуратівська Я.](#)

Просвітництво

[Вечірній Київ. – 2024. – 25 верес. Як працює платформа «Стріткод», що допомагає українцям інтерактивно пізнавати власну історію. – Асадчева Т.](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[The Village Україна. – 2024. – 26 верес. Діти з порушенням зору записали казки. Де слухати. – Гриненко В.](#)

Література

[Український тиждень. – 2024. – 25 верес. Сучасна українська біографістика: в діалогах, автопортретах і коміксах. – Петренко-Цеунова О.](#)

[Український тиждень. – 2024. – 25 верес. Le Monde: Як європейці й американці читають один одного. – Нестелєв М.](#)

[Фокус. – 2024. – 25 верес. Топ 10 найбільш популярних книг у світі в 2024 році: тенденції та огляд. – Бережна Д.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 26 верес. Україна на Франкфуртському книжковому ярмарку. Що буде в програмі і чому це важливо. – Морозов О.; Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Оприлюднили програму національного стенда України у Франкфурті. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 26 верес. Українське представництво на Франкфуртському книжковому ярмарку. – Інф.](#)

[NV. –2024. – 25 верес. Ніч поезії і новий роман Василя Шкляра. На Lviv BookForum відбудеться 150 різноманітних подій, які варто відвідати. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 25 верес. На фестивалі Lviv BookForum запланували 150 подій. – Інф.](#)

[NV. –2024. – 25 верес. «Національна ікона». The New York Times розповів про українського письменника Сергія Жадана, який служить у «Хартії». – Інф.](#)

Музейна справа

[Вечірній Київ. – 2024. – 25 верес. Образи мужніх: у столичному музеї Чорнобиля облаштували дзеркало доповненої реальності. – Катаєва М.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 25 верес. У Києві до Дня Маріуполя відкриють унікальну виставку про спадщину греків Приазов'я. – Скотнікова О.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Херсонському художньому музею подарували серію графічних робіт «Обличчя війни». – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 26 верес. Неймовірне старовинне українське вбрання можна побачити у будинку-музеї Марії Заньковецької. – Скотнікова О.](#)

Міжнародне співробітництво

[NV. –2024. – 25 верес. «Їхні очі — найпотужніша зброя». У Сеймі Литви представили виставку з історіями українських дітей, вбитих Росією. – Інф.](#)

***

[NV. –2024. – 25 верес. Стендапер Стенюк невдало «пожартував» про мусульман: голова Меджлісу різко відреагував. – Інф.](#)

Загальні питання

Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Зеленська передала бібліотеці Гарварда книги, обгорілі від удару РФ по харківській друкарні. – Інф.

Дружина Президента Олена Зеленська передала бібліотеці Гарвардського університету особливі книжки – обгорілі від російського удару по харківській друкарні видавництва Vivat. «До бібліотеки закладу (Гарвардського університету – ред.), яка славиться своєю українською колекцією, маю честь передати особливі книжки – обгорілі від російського удару по харківській друкарні видавництва Vivat. Того трагічного дня у друкарні загинули семеро працівників, а в пожежі, спричиненій вибухом, згоріло 150 тисяч підручників. Ті нечисленні примірники, які вдалося знайти, ми хочемо зберегти як пам'ять. І як свідчення того, що робить із нами росія», – розповіла Олена Зеленська. Перебуваючи в Гарвардському університеті, вона відзначила, що цей заклад, відомий на весь світ, для України має особливе значення: саме він дав початок українським студіям у США. Цього літа, за її словами, у Вашингтоні спільно з Міністерством освіти і науки України, МЗС, Фондом Президента з підтримки освіти, науки та спорту, Українським інститутом та офісом Кримської платформи започаткували масштабну ініціативу – Глобальну коаліцію українських студій. Вона має об'єднати всі міжнародні проекти (такі, як гарвардський) і створити нові, щоб уже в умовах нової імперської агресії проти України правда знову перемагала. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3909479-zelenska-peredala-biblioteci-garvarda-knigi-obgorili-vid-udaru-rf-po-harkivskij-drukarni.html>

Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Точицький обговорив з директором Карнегі-Холу важливість просування української культури. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій Микола Точицький під час зустрічі з виконавчим і художнім директором Карнегі-Холу Клайвом Гіллінсоном обговорив важливість культурної дипломатії для покращення іміджу України на світовій арені. Про це повідомляє пресслужба МКСК. «Мене глибоко захопили ваші плани щодо організації ще одного «Концерту для України», а також особливо важливого концерту для дітей і молоді України, запланованого на 23 жовтня. Я цілковито поділяю цю ініціативу. Вона не лише продовжує традицію культурної підтримки України, а й робить акцент на молодому поколінні, підкреслюючи нашу надію на майбутнє, стійкість та важливість збереження культурної спадщини», – сказав Микола Точицький. Він зазначив, що концерти, виставки, література та інші форми мистецького вираження допомагають глибше інтегрувати Україну в глобальний культурний простір, посилюючи зв'язки з міжнародними партнерами. Також під час зустрічі було порушено питання щодо співпраці Карнегі-Холу з російськими митцями. Микола Точицький закликав до відповідального підходу у виборі митців, яким надають сцену Карнегі-Холу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3909396-tocickij-obgovoriv-z-direktorom-karnegiholu-vazlivist-prosuvanna-ukrainskoi-kulturi.html>

Вшанування пам'яті

Вечірній Київ. – 2024. – 25 верес. Герої серед нас: у бібліотеці на Березняках вшанували загиблого на війні історика та урбаніста Романа Ткаченка. – Асадчева Т.

21-річний солдат Роман Ткаченко, позивний «Естет», загинув 31 травня 2022 року в селі Есхар Харківської області. Днями у Бібліотеці для дітей імені Павла Усенка відбувся захід «Герої серед нас / Година-реквієм пам'яті Романа Ткаченка» за участі друзів, знайомих, сусідів та бойових побратимів. Докладно про героя та меморіальні заходи:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103146/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

NV. –2024. – 26 верес. Боти та комп'ютерні ігри. В Україні створили мінісеріал про протидію дезінформації. – Інф.

В Україні вийшов мінісеріал, який показує, як навіть у найбільш побутових ситуаціях російська пропаганда та ПСО впливають на мислення людей та видозмінюють нашу культуру. Серіал складається з п'яти коротких серій, які змушують глядачів уважно придивитися до свого інфопростору. «Багато українців досі не усвідомлюють наскільки сильно російська пропаганда та ПСО на них впливають. Щодня ми контактуємо з десятками проросійських наративів, поширюємо їх не тільки репостами в соцмережах, але й на кухні серед родини. Якщо ви думаєте, що це відбувається тільки протягом останніх років – на жаль, ні. Активний інформаційний вплив на нас чинять ще з 2014 року...», – зазначив ініціатор проекту Богдан Тимошук. До знімань кожної серії долучилися Маша Єфросиніна, Тімур та Інна Мірошниченко, Наталія Островська, Анатолій Анатоліч, Юла, Євген Пронін, а також професійні актори. Переглянути мінісеріал можна на [сайті](#) Київської міської ради. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/socium/dezinformaciya-yak-rozpiznati-ta-protidiyati-iproso-miniserial-50453792.html>

Креативні індустрії

The Village Україна. – 2024. – 25 верес. У Львові пройде масштабна дизайн-конференція. Будуть Загмайстер, Вржещ і Федорів. – Морозов О.

У Львові 5 жовтня пройде дизайн-конференція «Дизаріум» за участі австрійського графічного дизайнера Стефана Загмайстера і маркетолога Андрія Федоріва. Подія пройде на локації !FESTrepublic. Тема цьогорічної конференції – «Спільність». Для виступів експертів і дискусій облаштують три сцени. Серед спікерів: Стефан Загмайстер, Андрій Федорів (Fedoriv Group), Паша Вржещ (Banda Agency), шрифтовий дизайнер Дмитро Растворцев, дизайн-директор Spilka Design Buro Володимир Смирнов, лідерка UX-досліджень в Google Наталія Фільварова та інші. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/knowledge/edu-news/355179-u-lvovi-proyde-masshtabna-dizayn-konferentsiya-budut-zagmayster-vrzhesch-i-fedoriv>

Мовні питання

Укрінформ. – 2024. – 26 верес. У Будапешті мовний омбудсмен провів зустрічі на підтримку української мови. – Інф.

Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремень під час робочого візиту до столиці Угорщини 23–25 вересня провів низку важливих зустрічей на підтримку української мови у світі. Про це ідеться на сайті Уповноваженого із захисту державної мови. «За підтримки Ярослави Хортяні, засновниці та голови Товариства української культури в Угорщині, голови Світової федерації українських жіночих організацій, другого заступника президента СКУ, обговорили з місцевими депутатами, які опікуються українством Угорщини, питання збереження і популяризації української мови, культурної дипломатії, мистецьких проєктів, які важко уявити без розвитку шкільництва, українознавчих студій, а також життєво важливих дій на підтримку народу України, який бореться проти російських окупантів», – зазначив мовний омбудсмен. Під час свого візиту до Будапешту він відвідав українську школу та передав до бібліотеки закладу книги з історії української мови та культури. Також Тарас Кремень домовився про активізацію співпраці з тимчасово повіреним у справах України в Угорщині Іштваном Балогом. Також він зустрівся з Уляною Княгиницькою, кураторкою Фундації української книги в Угорщині «Unabook». Сторони обговорили 29-й Будапештський міжнародний книжковий фестиваль, який відбудуватиметься 26-29 вересня і на якому буде представлено український стенд. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3909600-u-budapesti-movnij-ombudsmen-proviv-zustrici-na-pidtrimku-ukrainskoi-movi.html>

Театр

Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Вистава «Марія Стюарт» театру Франка зібрала ще €1 мільйон для війська. – Інф.

На благодійному показі вистави «Марія Стюарт» Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка, який відбувся 23 вересня, зібрали мільйон гривень на потреби Сил оборони України. «Ми дякуємо всім, хто прийшов підтримати наших воїнів... Все, що ми робимо в тилу – ми робимо для фронту», – наголосив генеральний директор – художній керівник Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка Євген Нищук. Зібрані гроші передадуть БФ «Повернись живим» для закупівлі необхідного обладнання 63 ОМБр. Командир бригади Павло Юрчук подякував глядачам, колективу театру та фонду «Повернись живим» за допомогу у зборі коштів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3909361-vistava-maria-stuart-teatru-franka-zibrala-se-1-miljon-dla-vijska.html>

Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Вінницький муздрамтеатр відкриває сезон прем'єрою «Останній кат». – Інф.

Вінницький академічний музично-драматичного театру ім. Миколи Садовського 26 вересня відкриває сезон прем'єрою «Останній кат» за п'єсою ірландського драматурга Мартіна МакДонаха. Про це повідомив директор театру Іван Педорук. За його словами, п'єсу «Останній кат» на вінницькій сцені поставив режисер Євген Карнаух, який після деокупації Херсона переїхав до Вінниці. За жанром – це комедійний детектив. У виставі лунають пісні на вірші поетів Розстріляного відродження, пісні Володимира Івасюка, а провідною мелодикою є українська коломийка. Іван Педорук зазначив, що у листопаді театр планує показати ще одну прем'єру – виставу у постановці режисера Григорія Сиротюка за п'єсою польського драматурга Матея Вишнека «Пригоди ведмедиків панда». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3909413-vinnickij-muzdramteatr-vidkrivae-sezon-premerou-ostannij-kat.html>

Візуальні мистецтва

NV. –2024. – 25 верес. PinchukArtCentre оголосив номінантів на премію для молодих художників і вшанує пам'ять загиблої мисткині Вероніки Кожушко. – Інф.

На загальнонаціональну премію в галузі сучасного мистецтва для українських художниць і художників віком до 35 років претендують 20 митців. Цей короткий список був обраний відбірковою комісією з-понад 900 заявок. Усі вони створять нові роботи для виставки, яка буде представлена в PinchukArtCentre у лютому 2025 року. Кураторкою проєкту стане Олександра Погребняк, кураторка PinchukArtCentre. Також в рамках конкурсу спеціальною відзнакою поза конкурсом буде вшановано пам'ять Вероніки Кожушко – художниці з Харкова, яка подала заявку на участь у Премії PinchukArtCentre, але трагічно загинула 30 серпня внаслідок російського ракетного удару по цивільній інфраструктурі міста. До складу відбіркової комісії увійшли художниця, лауреатка Премії PinchukArtCentre (2013); володарка Спеціальної премії Future Generation Art Prize (2014) Жанна Кадирова, культурна менеджерка та програмно-виконавча директорка Jam Factory Art Center Божена Пеленська кураторка та культурна менеджерка, співзасновниця платформи культури пам'яті Минуле / Майбутнє / Мистецтво Катерина Семенюк, куратор, артменеджер, дослідник, співорганізатор та виконавчий директор Київської бієнале Сергій Климко, кураторка PinchukArtCentre Олександра Погребняк. Видання публікує імена номінантів Премії PinchukArtCentre 2025. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/pinchukartcentre-ogolosiv-nominantiv-premiji-dlya-molodih-hudozhnikov-novini-ukrajini-50453633.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

The Village Україна. – 2024. – 26 верес. Чотири українські фільми увійшли до програми фестивалю документального кіно в Амстердамі. – Гриненко В.

Чотири українські фільми увійшли до програми Міжнародного фестивалю документального кіно в Амстердамі (IDFA), що пройде з 14 по 24 листопада. У програмі «Найкраще з фестивалів» покажуть одразу три стрічки: «Пісні землі, що повільно горить» режисерки Ольги Журби; «Мирні люди» режисерки Оксани Карпович; «Любий гарний коханий» (Dear Beautiful Beloved) режисера Юрія Речинського. У межах програми «Парадокси» покажуть фільм Олега Сенцова «Реал». Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/355223-chotiri-ukrayinski-filmi-uviyshli-do-programi-festivalyu-dokumentalnogo-kino-v-amsterdami>

The Village Україна. – 2024. – 25 верес. «Медовий місяць» і «Мирні люди»: оголосили список фільмів, які позмагаються за премію «Кіноколо». – Морозов О.; Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Премія «Кіноколо» оголосила цьогорічних номінантів. – Інф.; NV. –2024. – 25 верес. Всьоме. Оголошені номінанти Національної премії кінокритиків «Кіноколо». – Інф.

Національна премія кінокритиків «Кіноколо» оголосила претендентів, які позмагаються за премію в 2024 році. Переможців оголосять 17 жовтня, у день відкриття фестивалю «Київський тиждень критики». Нагороди вручать в 11-ти номінаціях. Уперше оберуть найкращий повнометражний та короткометражний документальні фільми в окремих категоріях. Найбільшу кількість номінацій здобула стрічка «Медовий місяць» Жанни Озірної (п'ять). Серед лідерів також «Редакція» Романа Бондарчука (чотири), а також «Сірі бджоли» Дмитра Мойсеєва (чотири). Видання публікує повний список номінантів на премію «Кіноколо». Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/355191-medoviy-misyats-i-mirni-lyudi-ogolosili-spisok-filmiv-yaki-pozmagayutsya-za-premiyu-kinokolo>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3909485-premia-kinokolo-ogolosila-cogoricnih-nominativ.html>

<https://life.nv.ua/ukr/art/filmi-2024-nacionalna-kinopremiya-kinokolo-ogolosila-nominativ-novini-ukrajini-50453559.html>

Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Режисерка Анна Бурячкова екранізує «Тигролови» Івана Багряного. – Інф.; NV. –2024. – 25 верес. Про найтемніші часи ХХ століття. В Україні знімуть фільм за романом Івана Багряного «Тигролови». – Інф.

Режисерка Анна Бурячкова зніме фільм за мотивами роману «Тигролови» Івана Багряного. Проєкт майбутнього фільму буде представлено на кінофестивалі у німецькому Коттбусі в листопаді. Сценарій до стрічки напише Марина Степанська, яка працювала над сценарієм дебютного повнометражного фільму Анни Бурячкової «Назавжди-Назавжди».

Продюсуватимуть проєкт відомі кінопродюсерки Наталія Лібет та Ольга Бесхмельниціна. «Тигролови» – це роман українського письменника і політичного діяча Івана Багряного, який вийшов друком у 1944 році. В його основу лягли автобіографічні події, зокрема заслання автора на Далекий Схід і втеча з ГУЛАГу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3909459-reziserka-anna-burackova-ekranizue-tigrolovi-ivana-bagranogo.html>

<https://life.nv.ua/ukr/art/v-ukrajini-znimut-film-za-motivami-romanu-tigrolovi-ivana-bagryanogo-novini-ukrajini-50453590.html>

NV. –2024. – 25 верес. За участі загиблої парамедикині «Чеки». На YouTube вийшов веб-серіал про роботу «Госпітальєрів». – Інф.

На YouTube вийшов 5-серійний веб-серіал «Кожна смерть зменшує мене» про роботу «Госпітальєрів». У ньому знялася загибла парамедикія Ірина Цибух на псевдо «Чека». У епізодах показано роботу за лаштунками військових евакуацій та те, як приймаються рішення в умовах постійної небезпеки. «Назву я взяв з поезії Джона Донна «Кожна смерть зменшує мене, бо я є частиною людства». Я прагну, щоб глядачі, і українські, і закордонні, відчули себе причетними, і відчули, що з кожним загиблим українцем, кожним зруйнованим Росією містом, світ зменшується, Європа зменшується», – зазначив режисер серіалу Сергій Баженов. Цей веб-серіал – частина майбутнього повнометражного документального фільму, який вже отримав підтримку провідних польських кіноінституцій. У жовтні цей проєкт буде представлений на пітчингу Варшавського кінофестивалю, який належить до фестивалів класу А та прийме участь у монтажній лабораторії American Film Showcase. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/robota-gospitalyeriv-viyshov-serial-pro-paramedikiv-ta-zagiblku-irinu-cheku-cibuh-50453554.html>

The Village Україна. – 2024. – 25 верес. Дивіться трейлер документального фільму «Одного літа в Україні» про іноземних добровольців ГУР. – Морозов О.

Українське кінооб'єднання «Вавилон'13» показало трейлер документальної стрічки «Одного літа в Україні» про іноземних добровольців з Міжнародного легіону ГУР МОУ. Стрічка вийде в кінопрокат восени. У центрі сюжету історії кількох добровольців зі США, які за час служби стають друзями. Це легіонери з Каліфорнії, Вашингтона, Аризони, Нью-Гемпшира. Вони розповідають, чому долучилися до війська в Україні. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/355187-divitsya-treyler-dokumentalnogo-filmu-odnogo-lita-v-ukrayini-pro-inozemnih-dobrovoltsiv-gur>

Українформ. – 2024. – 25 верес. Хай живе українське документальне кіно, або Критика буває несправедливою. – Скуратівська Я.

«Скандал довкола російського документального фільму «росіяни на війні» продемонстрував, що ворог цілком ясно усвідомлює важливість цього виду кіномистецтва, особливо для світу. Адже має значення, чийми «очима» стають кінодокументалісти та чий погляд демонструють на екранах глядачеві. Саме документальне кіно, як зазначають опитані експерти, це швидкість донесення інформації, прямота та (що важливо нині) відносно до ігрового кіна менша фінансова затратність. В українському інфополі було багато критики щодо того, що українська документальна стрічка на Венеційському фестивалі демонструвалася не в основній програмі, а поза конкурсом. Але справа в тому, що це своєрідна традиція: на фестивалях найвищого рівня, не змішувати художні та документальні стрічки. Скандальне російсько-канадське кіно теж показували у Венеції поза основною програмою... Документальне кіно на сьогодні стало важливим елементом культурної комунікації, завдяки якій ми, українці, можемо демонструвати світові реальний стан війни. Саме для цього і працює та частина кіноіндустрії, яка не виїхала з України чи не стала до лав ЗСУ. І саме тому для такого кіна потрібна підтримка і глядача – українського і міжнародного. Кінокритик Ярослав Підгора-Гвяздовський зараз служить у ЗСУ... Каже, що школа української кінодокументалістики, на відміну від ігрового кіна, – була і є в Україні досить потужною. Погоджується військовослужбовець і з тим, що видимість кінострічок з України у світі не настільки потужна, як цього вимагає ситуація, – їх можна знайти лише на кінофестивалях... Ще одна причина на яку вказує Ярослав Підгора-Гвяздовський – брак інтересу і у журналістів, а потім і у глядачів у кінотеатрах. «Про документальне кіно в медіа практично не пишуть. Люди, які опікуються новинними історіями, не доходять до фестивалів, де демонструються документальні картини». Врешті-решт документальне кіно не має такого великого розголосу, як художнє... Втім, зазначає кінокритик, увага до українських стрічок лише зростає з початком повномасштабного вторгнення: «От віднесіть мої слова в банк, – на всіх великих документальних фестивалях є українські фільми. І вони перемагають, тільки про це не знають люди». Дещо опонує йому Соня Вселюбська, кінокритикиня, студентка кінознавчого факультету University of the Arts London. Вона переконана, що українська документалістика є на кожному фестивальному майданчику, великому і малому, і авторка, яка має можливість зараз відвідувати фестивалі, – їх бачить, як і увагу до українського кіна... Однією із поширених думок, які можна почути останнім часом, є та, що українським документальним кінострічкам не дають шансів на перемогу на кінофестивалях, а відтак і на популярність. Мовляв, демонструють їх сором'язливо не в основній програмі, а в якихось спеціальних показах. Зокрема, це стосувалось і Венеційського кінофестивалю, де українська стрічка «Пісні землі, що повільно горить» не була показана у конкурсній програмі. Тут варто зазначити, що фестивалі «мішаних» форматів, де сусідять і документальні, і художні, мають специфіку не змішувати їх в одній програмі... Друга проблема – документальне кіно має вдесятеро менше

переглядів в Україні, на відміну від ігрового кіна. Це і кошторис, і увага, і популярність. Проста арифметика: за зізнаннями тих, хто працює у цій галузі – 10 тисяч переглядів це дуже крутий результат для української документальної стрічки. Для порівняння художній фільм «Кіборги» 2017 року на воєнну тематику зібрав понад 300 тисяч переглядів у кінотеатрах. Так, в Україні існує фестиваль документального кіно «Докудейз», є кіноклуби від нього, де можна переглянути стрічки з правозахисним напрямком, однак немає стаціонарних кінотеатрів, які б демонстрували саме документальні стрічки. І культура документального кінопереглядів – лише формується. Оскароносний фільм «20 днів у Маріуполі» залишається лідером за кількістю глядачів, – 66 тисяч переглядів і цей показник поки не побито. Ніс у ніс з ним потрапив касовий лідер, документальний фільм «Яремчук: Незрівнянний світ краси», який подивилися майже 63 тисячі осіб. Однак, як зазначає Ярослав Підгора серед причин такої популярності кінострічки є сама колись мегапопулярна постать виконавця. А воєнні фільми – це про біль і травми, які не можуть викликати аж такого ажіотажу, як от діячі попкультури. Кінорежисерка, яка знімає реалії сьогодення, «документалістка війни», як її називають, Ольга Журба теж долучена до культурного українського десанту. Саме її остання документальна стрічка «Пісні землі, що повільно горить» була представлена на 81-му Венеційському міжнародному кінофестивалі, де й розпочався скандал із російською стрічкою... У короткому інтерв'ю для Укрінформу Ольга Журба, зокрема, сказала: «Українська документалістика, на мою думку, задає тренди для іноземних кіноробів. Починаючи з 2014 року українські документалісти системно створюють якісні фільми – і за змістом, і за формою – та привертають увагу найбільших фестивалів світу. Їх купують європейські телеканали. От минулого року український док Ольги Черних «Фото на пам'ять» відкрив найбільший фестиваль документальних фільмів IDFA... Українські документальні фільми стають фестивальними хітами, які обговорює вся міжнародна кіноіндустрія». Завдяки документалістиці ми продовжуємо бути видимими, наш біль неможливо приховати, а злочини росіян надійно фіксуються. Однак, за два роки повномасштабного вторгнення змінюються і підходи у формуванні документальної картини світу. Ключове питання – чи потрібна ретравматизація глядача неприхованими картинами злочинів? Соня Вселюбська каже, що українські документалісти чутливо реагують на виклики. Один із них – надто боляче дивитися. Західний (і український теж) глядач, хочемо ми того чи ні, втомлюється від відвертих сцен насильства, війни і крові. І з цим теж треба рахуватись, коли йдеться про вплив на глядача, боротьбу за його увагу і можливість розказати правду. Тут теж важливо відчувати дихання епохи і шукати нові шляхи «достукатись»... Ярослав Підгора-Гвядзовський радить звернути увагу на різні аудиторії і різні «кіномови» для них. «У нас насправді офігенне кіно. Наведу приклад, «Зима у вогні» 2014 року Євгена Афінеєвського, фільм про Майдан. Він був куплений Netflix, який дав гроші на його переробку, потім купив і висунув на здобуття «Оскара», а це теж великий прогрес». Зрештою Ярослав розділяє сенси, які має нести стрічка для західного глядача і українського...». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3909593-haj-zive-ukrainske-dokumentalne-kino-abo-kritika-buvae-nespravedlivou.html>

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2024. – 25 верес. Як працює платформа «Стріткод», що допомагає українцям інтерактивно пізнавати власну історію. – Асадчева Т.

Минулого року на вулицях столиці вперше з'явилися стріткоди – таблички, які розповідають містянам про визначні постаті нашої історії, іменами яких названі вулиці Києва. Наразі на вулицях міста вже встановлено 80 стріткодів. Також в межах проєкту створено AR-ефекти (доповнена реальність) для постатей онлайн-платформи. У 2024 році кількість інтерактивних меморіальних табличок зростатиме, а ще з'явиться новий тип контенту про видатних: 11 аудіоверсій текстів. Нові таблички про постаті, де є аудіоверсії, матимуть спеціальне маркування – стилізоване вухо на яскраво-жовтому тлі. Проєкт «Стріткод» вже привернув значну увагу громадськості, тож видання пропонує розмову з головою та співзасновницею громадської організації «Історична платформа» Інною Крупник. Вона розповіла про ініціативу; як виникла її ідея; про команду, яка працює над створенням табличок; скільки на сьогодні вже встановлено стріткодів на вулицях Києва; чи планує розширювати цей проєкт в межах всієї України тощо. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103142/>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

The Village Україна. – 2024. – 26 верес. Діти з порушенням зору записали казки. Де слухати. – Гриненко В.

Громадська організація «Культвимір» й Український культурний фонд запустили аудіопроект «Казкова хатинка», для якого писали й озвучували казки діти з порушеннями зору. У вільний доступ уже завантажили 30 українськомовних аудіоказок для наймолодших слухачів. У них висвітлюють теми дружби, родинних стосунків, справедливості. Послухати казки можна на платформах Apple Podcasts і Spotify, деякі епізоди доступні на YouTube. Яна Заливадна створила авторські ілюстрації до кожної розповіді, а Юрій Сомов працював над саунддизайном. «Проєкт сприяє культурній і творчій реалізації дітей з інвалідністю, надаючи їм можливість працювати в професійних умовах і представляти свої твори широкій аудиторії», – кажуть засновники проєкту. Джерело:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/355217-v-ukrayini-zapustili-audioproekt-dlya-yakogo-kazki-zapisali-diti-z-porushennyami-zoru>

Література

Український тиждень. – 2024. – 25 верес. Сучасна українська біографістика: в діалогах, атвопортретах і коміксах. – Петренко-Цеунова О.

«... Сьогодні топи продажів в українських книгарнях часом очолюють перекладні біографії – здебільшого успішних політиків, бізнесменів та митців, як-от Вінстона Черчилля, Стіва Джобса, Ернеста Гемінгвея, Ван Гога. Останнім

часом дедалі більше перекладають біографії полководців... Нині при Національній бібліотеці України імені Вернадського діє Інститут біографічних досліджень. Університет Грінченка навіть пропонує магістерську програму «Біографістика і текстологія». Погляньмо, як поєднують достовірність фактажу з емоційною глибиною автори сучасної української біографістики. На цьогорічному Книжковому Арсеналі з'явилася книжка Олександра і Павла Михедів «Живі. Зрозуміти українську літературу». Це розмови сина з батьком про життя й літературу, радянське й антирадянське минуле, залежне й незалежне сьогодення, місію митця, пошуки власного голосу в непрості епохи (а коли вони в нас були простими?). Паралельно розгортаються історії українських класиків – вісьмох чоловіків і двох жінок. При цьому не дотримано ані хронологічного принципу, ані настанови на вичерпність... Ще одна книжка про близькість – не лише в символічному, а й у буквальному сенсі, – «Ерос і Психея. Кохання і культура в Європі» Володимира Єрмоленка. Це в певному сенсі продовження його «Далеких близьких». Кожен із п'ятнадцяти нарисів присвячений митцеві чи мисткині і їхньому розумінню кохання (якщо його взагалі можна зрозуміти)... Книжка Тамари Гундорової «Леся Українка. Книги Сивілли» також не лишає осторонь тему любові, її множинних форм і текстуальних репрезентацій... Ще одна книжка про те, як творчість перепліталася з життям, – «Пророк чи еретик? Релігійний світогляд Івана Франка та його взаємини з духовенством» Ігоря Медведя...». Також у статті про «Автопортрети тринадцяти українок» Діани Ключко; «Сила опору. Українці в радянських таборах» Інни Березницької, Христини Коціри, Оксани Левантович, Святослава Липовецького, Родомира Мокрика, Юрка Пуківського, Володимира Молодія; «Переставляючи слова у століттях». Інтелектуальна біографія Ілька Борщака» Вадима Адагурова; «Макогін псевдо Розумовський. Уявлена українська людина» Івана Монолатія. Далі авторка зазначає: «Насамкінець варто додати, що українські видавці дбають не лише про дорослих поціновувачів біографістики, а і про дітей. Так у «Видавництві старого лева» нещодавно вийшла нова книжка «Леонтович від А до Я» на додачу до попередніх біографічних абеток – про Сковороду, Шевченка, Франка, Шептицького, Антонича, Кобилянську. Видавництво «ІРРО» має серію про видатних діячів... Низка видавничих проєктів присвячена історіям жінок – «Казки на ніч для дівчат-бунтарок», «Жінки, які прославили Україну» й таке інше. Словом, біографій видатних людей для дітей є чимало, на різний вік і смак». Докладно:

<https://tyzhden.ua/suchasna-ukrainska-biohafistyka-v-dialohakh-atvoportretakh-i-komiksakh/>

Український тиждень. – 2024. – 25 верес. Le Monde: Як європейці й американці читають один одного. – Нестелеєв М.

«В нещодавній статті в французькому Le Monde зазначили кілька цікавих фактів про те, наскільки добре письменники Старого і Нового Світу знають один одного. Якщо коротко: це знання дуже асиметричне. Олів'є Коен, засновник «Editions de l'Olivier», зазначає про це так: «Ми повинні

усвідомлювати величезний дисбаланс, який існує між нашими знаннями про американську літературу у Франції та інших країнах Європи та тими, які американці мають про європейську літературу». Насправді важко знайти європейського автора, на якого глибоко не вплинув хтось із його / її однолітків по той бік Атлантики. Так ірландка Ян Карсон розповідає, як її перші твори були «різними мелосами тем і стилів [запозиченими з] Річарда Бротігана, Реймонда Карвера і Джорджа Сондерса»; а голландка Інге Шильперорд пояснює, чому американці (Джон Фанте, А. М. Гоумс) неперевершені у своїх «картинах відчуження та порожнечі»... – так, тому легко знайти європейця, який захоплюється американською літературою, а от навпаки вже буде значно складніше. Пересічний автор з США дуже мало читає своїх сучасних колег з неангломовної Європи. Так американський прозаїк Іен Левісон, слова якого наводить *Le Monde*, зазначає: «Сьогодні мене більше цікавить література з Азії. В Європі мені подобається Андрій Курков, але, на жаль, останнім часом я більше нічого не читав...» Романіст і сценарист Сет Гренланд зізнається, що мало знає неанглійських європейських авторів, крім Вельбека, Анні Ерно й Елени Ферранте. Останній рейтинг *The New York Times* чітко ілюструє цей брак розуміння нової європейської літератури. Серед їхніх «сто найкращих книжок перших двадцяти п'яти років цього століття» лише шість написані європейцями, рідною мовою яких не є англійська: італійка Елена Ферранте, норвежець Йон Фоссе, датчанка Туве Дітлевсен, франко-іранська авторка Мар'яна Сатрапі, французенка Анні Ерно та німець В. Г. Зебальд. Чому американці так мало знають про сучасну європейську літературу? Тому що вони її майже не перекладають. З усіх видань, які щороку публікують в США, менше 5% є перекладами, порівняно з 20% до 50%, залежно від країни, в ЄС. Незважаючи на зусилля європейських культурних інститутів, ці мізерні 5% схильні непомітно губитися в натовпі... У своїй промові під час нагородження Премією миру німецьких книгорозповсюджувачів у 2003 році письменниця Сюзан Зонтаг описала «прихований антагонізм» між двома сторонами Атлантики, принаймні «такий же складний, як той, що існує між батьками та дітьми». Білл Клунан, почесний професор Університету штату Флорида, говорить про відчуття «неповноцінності» американців щодо європейської культури... Чи можна вважати це дистанціювання частиною старого бажання емансипації? Редакторка «*Le Seuil*» Бенедікт Ломбардо більш прагматична: «Америка самодостатня. Пропозиція своїх текстів на їхньому ринку настільки велика, що читачі й не шукають нічого іншого. Втім, я боюся, що лише невелика частина читачів має апетит до того, що відбувається за кордоном, зокрема в літературі». За її словами, деякі читачі бояться читати іноземних авторів, вважаючи їх надто складними... Однак ситуація міняється. Так сьогодні дедалі більше американських авторів дивляться в бік Європи, оскільки літературна сцена Америки здається їм досить токсичною. Справді ринок в США дуже сконцентрований: більшість видавничої діяльності контролюється «Великою п'ятіркою», п'ятьма групами, які ведуть тотальну війну одна з одною, тож ця система часто функціонує як центрифуга. Більшість книжок в Америці або трансформується (для адаптації для кіно чи серіалів), або

викидається: якщо ви не досягнете певного порогу продажів, мало шансів, що ви видасте другий роман, незалежно від вашого таланту та вашої роботи... Європейців справді мало читають в США, але заздять контексту, у якому вони пишуть. Густа мережа незалежних книжкових магазинів, бібліотек, регульовані ціни на книжки та свобода самовираження надають Європі вигляду притулку для творчості...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/le-monde-iaak-ievropejtsi-j-amerykantsi-chytaiut-odyn-odnoho/>

Фокус. – 2024. – 25 верес. Топ 10 найбільш популярних книг у світі в 2024 році: тенденції та огляд. – Бережна Д.

У 2024 році читачі у всьому світі активно шукають нові літературні горизонти, а автори продовжують дивувати різноманіттям жанрів і тем. З огляду на популярні рейтинги, такі як New York Times Best Sellers, Goodreads Choice Awards, і Amazon Charts, можна виділити найуспішніші книги, які захопили увагу мільйонів людей. Світові бестселери, представлені в рейтингах New York Times, пропонують різноманітні жанри й теми, які можна знайти і в українських книжкових магазинах, зокрема і в Книгарні «Є». Ось кілька найпопулярніших книг на основі різних рейтингів: «Tom Lake» Енн Патчетт; «Голлі» Стівен Кінг; «The Exchange» Джон Грішем; «Залізне полум'я» Ребекка Яррос; «The Women» Крістін Генна; «You Like It Darker» Стівен Кінг; «House of Flame and Shadow» Сара Дж. Маас; «Camino Ghosts» Джон Грішем; «Funny Story» Емілі Генрі; «Here One Moment» Ліан Моріарті. Докладно:

<https://focus.ua/uk/culture/669589-onlayn-biblioteka-flibusta-zakrivayetsya-zasnovnik-povidomiv-pro-nevilikovnu-hvorobu>

The Village Україна. – 2024. – 26 верес. Україна на Франкфуртському книжковому ярмарку. Що буде в програмі і чому це важливо. – Морозов О.; Укрінформ. – 2024. – 25 верес. Оприлюднили програму національного стенда України у Франкфурті. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 26 верес. Українське представництво на Франкфуртському книжковому ярмарку. – Інф.

Україна оголосила програму, яку представить на Франкфуртському книжковому ярмарку, який пройде з 16 до 20 жовтня. Там буде національна експозиція, стенд «Мистецького Арсеналу», UA Comix і окремих стенд Олександра Савчука – переможця премії «Читомо». Організацією представництва України у Франкфурті-на-Майні займаються Український інститут книги, Goethe-Institut в Україні, Український інститут та «Мистецький арсенал». Цьогоріч фокусна тема України – це «Повернення голосу» (Reclaiming the Voice). Автором концепції теми став філософ і директор PEN України Володимир Єрмоленко. Національний стенд курує Український інститут книги. Там представлять понад 300 книг від 31-го видавництва. Стенд оформили на основі книжки «До По» Павла Макова. Протягом п'яти днів ярмарку на сцені будуть дискусії, презентації і публічні інтерв'ю, зокрема, про загиблих митців, культурне обличчя Харкова, роботу репортажистів, а також про кримських татар. Участь візьмуть: Олександр Михед, Софія Андрухович,

Наріман Джелал, Павло Маков, Мстислав Чернов, Таня Малярчук, Мирослав Лаюк, Володимир Єрмоленко, Вахтанг Кебуладзе, Євгенія Кузнєцова, Марічка Паплаускайте та інші. Мистецький арсенал традиційно візьме участь у Франкфуртському книжковому ярмарку зі своїм стендом «Мистецтво. АртКнига. Дизайн». Цьогорічна концепція – «Життя на межі», що вже була фокус-темою 12-го «Книжкового Арсеналу». На стенді представлять нові каталоги: «Мистецький арсенал. Колекція», «Серце землі», «Відбиток. Українська друкована графіка ХХ–ХХІ століть», «Футуромарення». Крім того, покажуть двомовний самвидав «Довженко-Центру» і київського бюро «Буця» про кіноекранізації творів Михайла Коцюбинського. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/knowledge/edu-news/355189-ukrayina-na-frankfurtskomu-knizhkovomu-yarmarku-scho-bude-v-programi-i-chomu-tse-vazhливо>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3909443-opriludnili-programu-nacionalnogo-stenda-ukraini-u-frankfurti.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/ukrainske-predstavnytstvo-na-frankfurtskomu-knyzhkovomu-iarmarku/>

NV. –2024. – 25 верес. Ніч поезії і новий роман Василя Шкляра. На Lviv BookForum відбудеться 150 різноманітних подій, які варто відвідати. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 25 верес. На фестивалі Lviv BookForum запланували 150 подій. – Інф.

3 жовтня у Львові стартує XXXI літературний фестиваль Lviv BookForum, який запропонує 150 подій протягом чотирьох днів на восьми локаціях. Це панельні дискусії, публічні інтерв'ю, обговорення, майстер-класи і «Ніч поезії». Серед цікавих подій, які варто відвідати – презентація нового роману Василя Шкляра «Заячий костел»; дискусія про російську пропаганду за участі дипломата та ексміністра закордонних справ України Дмитра Кулеби; інтерактивні ігри для дітей за участі письменниці Євгенії Завалій; події від авторок Дари Корній та Галини Вдовиченко, а також обговорення дебютної збірки оповідань засновника сатиричного видання UaReview Романа Голубовського. Із повною програмою літературного фестивалю можна ознайомитися [тут](#). Попри те, що під час Lviv BookForum цього разу не відбудеться традиційний книжковий ярмарок під відкритим небом, тим не менш цікаві події підготували 45 партнерських організацій, і серед них 30 видавництв, зокрема, видавництва Світ Граля, Ранок, Аверс, Наш Формат, Віхола, Видавництво Старого Лева та інші. Крім основної локації, Порохова вежа, події літературного фестивалю приймуть ще вісім локацій. Відкриє 31-й Lviv BookForum 2 жовтня публічна розмова з літературознавцем і письменником Мирославом Шкандрієм, під час якої ми дослідимо постколоніальний досвід українців. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/forum-vidavciv-u-lvovi-na-festivali-vidbudetsya-150-zahoplivih-podiy-podrobici-50453674.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3909611-na-festivali-lviv-bookforum-zaplanuvani-150-podij.html>

NV. –2024. – 25 верес. «Національна ікона». The New York Times розповів про українського письменника Сергія Жадана, який служить у «Хартії». – Інф.

У газеті The New York Times вийшов репортаж про українського поета, письменника, музиканта і військовослужбовця бригади «Хартія» Сергія Жадана, який нещодавно показався у формі на Харківському напрямку. У репортажі згадали про дитинство письменника, яке прийшло у Старобільську на Луганщині, навчання у Харківському національному педагогічному університеті імені Григорія Сковороди, роль тітки, поетеси Олександри Ковальнової, про смерть якої стало відомо 24 вересня, у становленні Жадана як письменника. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/lyudi/the-new-york-times-vipustiv-reportazh-pro-sergiya-zhadana-50453555.html>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2024. – 25 верес. Образи мужніх: у столичному музеї Чорнобиля облаштували дзеркало доповненої реальності. – Катаєва М.

Інтерактивний проєкт «Образи мужніх» у Національному музеї Чорнобиль, що на Подолі, звертає увагу на трагедію, що сталася на ЧАЕС та героїзм ліквідаторів. Його суть досить проста: відвідувач може обрати собі один з шести костюмів, в якому постає на екрані, та зробити фото на згадку. Така ініціатива відкриває нові можливості популяризації музейних експонатів, особливо серед молодших відвідувачів. «Сучасні технології дають змогу розширити аудиторію музею. Ми хочемо, щоб до нас приходили діти та підлітки. Їм цікава технологія доповненої реальності. І в цьому проєкті ми пропонуємо провзаємодіяти з музейним предметом у віртуальній реальності, – зауважила кураторка проєкту Яніна Швачко. – Ми відібрали шість костюмів, які були оцифровані та перетворені на віртуальні». Головна зберігачка фондів Алла Цвілій розповіла, які саме костюми доступні для віртуальної «примірки». Проєкт «Образи мужніх» був реалізований за підтримки Українського культурного фонду. А технічною реалізацією займалося ГО «ЄМузей», що працює над оцифровкою експонатів різних музеїв. До слова, це вже їх друга спільна ініціатива. Раніше була запущена віртуальна екскурсія Чорнобилем у шоломі. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102957/>

Вечірній Київ. – 2024. – 25 верес. У Києві до Дня Маріуполя відкриють унікальну виставку про спадщину греків Приазов'я. – Скотнікова О.

У Києво-Печерській Лаврі відкриється виставка «Хрест і надія: священна спадщина греків Маріуполя». Експозиція присвячена трагічним сторінкам історії Маріуполя – від депортації корінних народів Криму у Надазов'я в XVIII столітті до насильницького «асвабдження» у XXI сторіччі й покликана зруйнувати радянські та російські міфи. На заході запланований виступ маріупольського камерного оркестру «Ренесанс». Організатори

виставки: МКСК, Маріупольська міська рада, Маріупольський краєзнавчий музей, творча команда «Місто Марії». Триватиме виставка до 27 жовтня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103127/>

Українформ. – 2024. – 25 верес. Херсонському художньому музею подарували серію графічних робіт «Обличчя війни». – Інф.

Пограбований росіянами Херсонський художній музей отримав дар від молодої херсонської художниці Тамари Качаленко серію із 35-ти графічних робіт «Обличчя війни». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3909613-hersonskomu-hudoznomu-muzeu-podarovali-seriu-graficnih-robit-oblicca-vijni.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 26 верес. Неймовірне старовинне українське вбрання можна побачити у будинку-музеї Марії Заньковецької. – Скотнікова О.

У будинку-музеї Марії Заньковецької триває виставка старовинного українського вбрання з колекції Наталії Котелкової. Представлено 12 автентичних строїв XIX – XX 20 ст. Будинок-музей Марії Заньковецької – філія Музею театрального, музичного та кіномистецтва України. Виставка триватиме до 3 жовтня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103156/>

Міжнародне співробітництво

NV. –2024. – 25 верес. «Їхні очі — найпотужніша зброя». У Сеймі Литви представили виставку з історіями українських дітей, вбитих Росією. – Інф.

У Сеймі Литви з'явилась виставка «Ціна мовчання світу» з історіями 33 дітей, вбитих країною-агресором Росією в Україні. Виставку організували Платформа пам'яті «Меморіал», професор Вільнюського університету Арунас Валіуліс, професорка Харківського національного медичного університету Ольга Белоусова та депутат Сейму Лінас Слусніс. Команда «Меморіалу» працювала над виставкою разом з рідними загиблих. Литовська стала п'ятою мовою, на яку її переклали. Виставка триватиме до 10 жовтня, після чого її планують перевезти у Страсбург для представлення в Раді Європи. Посол України у Литві Петро Бешта, який був присутній на відкритті, нагадав, що з початку повномасштабної війни Росії проти України загинули щонайменше 577 дітей, і ці дані не остаточні. Співзасновниця Платформи пам'яті «Меморіал» Гаяне Авакян заявила, що команда Меморіалу перетворює статистику на імена. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/world/countries/platforma-memorial-predstavila-v-litvi-vistavku-pro-vbitih-rosiyeyu-ditey-50453725.html>

***

NV. –2024. – 25 верес. Стендапер Стенюк невдало «пожартував» про мусульман: голова Меджлісу різко відреагував. – Інф.

Голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров 25 вересня різко відреагував на так званий жарт стендап-коміка Антона Стенюка про мусульман. Він вважає, що виступ має ознаки релігійної ворожнечі. Про це Рефат Чубаров написав на своїй сторінці у Facebook. На відео, яке опублікував голова Меджлісу, видно виступ Антона Стенюка під час свого сольного виступу. Відео також опублікували на YouTube-каналі Підпільний стендап. «Ця війна – це просто нонсенс. Я не знаю, як так сталося, що одні православні вбивають інших православних, коли у світі ще так багато мусульман. Я не кажу, що треба вбивати мусульман. Я адекватна людина і розумію, що це зараз не на часі. Тим паче цим уже займаються юдеї», – заявляє у відео стендапер. «Якого біса... Не намагайтеся мене переконати, що я нібито не вловив змісту даного «жарту», якого насправді тут немає. Проте є відкритий випадок проти людей за релігійною ознакою. Шкода, що в такому випадку вказувати на цього негідника, який дозволяє собі цинічно ображати своїх співгромадян, доводиться мені, громадянинуві України, який сповідує іслам», – заявив голова Меджлісу. У коментарях під дописом відреагував омбудсмен Дмитро Лубінець. За його словами, він вже скерував відповідне звернення до Нацполіції. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/anton-stenyuk-stendap-komik-nibito-pozhartuvav-pro-musulman-u-medzhlisi-vidpovili-50453730.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm